

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Dagplejen i dagtilbuds område
MIDT i Kalundborg kommune

2021

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I oplyse, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Vi har haft meget fokus på at der sker læring hele dagen. Det var en kulturforandring i dagplejen i forhold til det, der var arbejdet med indtil den nye pædagogiske læreplan, blev vedtaget. Så dagplejerne har arbejdet med at ændre deres mind set, så der tænkes læring og dagplejers rolle ind i hele dagen hvor børnene er i dagplejen – lige fra barnet kommer ind i dagplejen om morgenen, under måltiderne, ved aktiviteterne, ved af og påklædning, når barnet lægges til at sove, ved bleskift og til barnet bliver hentet igen.

Derudover har der været stor fokus på at kende begreberne børneperspektiv og børnesyn og implementere dem i praksis og bruge dem bevidst.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

I dagplejen har vi arbejdet med at lave en evalueringskultur hvor den enkelte dagplejer laver en skriftlig evaluering en gang om måneden. Det kan være ud fra en selvvalgt aktivitet som refererer til vores årshjul hvor alle læreplanstemaer indgår eller ud fra en specifik problemstilling eller nysgerrighed omkring børnegruppen. Det redskab som bliver brugt, er et skema som er inspireret af skema til handling fra *Redskab til selvevaluering* og delelementer fra materialet *Tegn på læring*.

Vi har i perioden haft emnet evaluering op på hvert personalemøde og personaledag enten i form af introduktion, workshop eller vidensdeling. En læreproces vi skal fortsætte med i den kommende periode.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

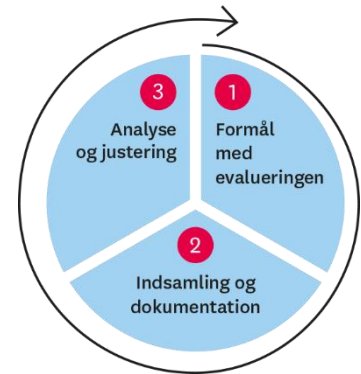
I dagplejen område Midt, har vi i forbindelse med udarbejdelse af vores lokale pædagogiske læreplan, brugt processen som en faglig læreproces. Ved start af proces for 2 år siden gennemgik vi alle begreber i det pædagogiske grundlag på pædagogisk dag og på personalemøder, med henblik på at forstå begreberne og hvad der ligger af mulighederne i det daglige, for at kunne omsætte dem, så det ikke kun er ord, men noget der kan opleves i det daglige læringsmiljø. Der var oplæg, arbejde med begreber ude i praksis og genbesøg og dialog på personalemøder af flere omgange.

Vi har lavet et årshjul så vi sikrer os at nå rundt om alle læreplanstemaer. Vi har på personalemøder og i den daglige sparring haft fokus på dialoger om hvad der er målet med aktiviteterne og hvordan vi som voksne skal tilrettelægge dagligdagen og vores tilgang for at det lykkedes.

I efteråret 2020 deltog alle i dagplejen i et kompetenceudviklingsforløb, på 3 dage samt udviklingssamtaler, hvor temaet var den styrkede pædagogiske læreplan, med fokus på det pædagogiske grundlag og evaluering.

Vi har gennem det sidste års tid haft meget fokus på dokumentation, refleksion og evaluering på vores personaledag og på personalemøderne. Det er blevet fulgt op i hverdagen ved besøg og dialoger i lege- stuegrupperne. Det er en læreproces som stadig er i gang.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Der har i denne periode været meget fokus på børneperspektiv og børnesyn. Hvad var forskellen og hvilken indgangsvinkel har den enkelt dagplejer til det enkelte barn.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

I forbindelse med at evaluere den pædagogiske læreplan har vi i dagplejen primært gjort brug af fotos som vi lægger på AULA hver uge. Vi bruger observationer til at dokumentere vores arbejde med børnene, så vi kan evaluere vores arbejde løbende. Det sker både ved egen evaluering og ved brug af handlingskema inspireret af EVA, som vi bruger ca. en gang om måneden

Der har ligeledes været løbende dialog med forældre, som har fortalt hvad de har oplevet at børnene har lært i dagplejen og brugt hjemme.

Rundt i de enkelte dagplejehjem er der løbende kreative aktiviteter og forløb, som både er dokumenteret ved fotos men også ved de resultater børnene har lavet i form af fx lærte sange, malerier eller indsamling af ting i naturen.

I denne periode har vi arbejdet med at lære redskabet praksisfortælling at kende. Vi har brugt praksisfortælling som redskab enkelte gange, med god effekt til at se egen rolle som voksen i forhold til børnegruppen.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljø's betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Der er en oplevelse af at der er mere tid til at følge børnenes idéer og bruge den tid de enkelte børn behøver for at opnå læring. Man kan møde børnene hvor de er.

I flere dagplejehjem er der lavet andet legeværelse eller ændret på de fysiske rammer på anden måde fx ved at lave sanseområde.

Flere steder er tallerkener og kopper i køkkenet blevet flyttet, så de nu står i børnehøjde, så børnene kan deltage i borddækning.

Tempo er sat ned – der er fokus på tid og ro til at følge børnenes tempo, så der er tid til læring kan ske.

Flere dagplejere har oplevet at udvikle sig i takt med børnenes interesser. Der er kommet mere bevidsthed ind i det daglige arbejde.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskemaet.

Se ovenstående.

Der er en god udvikling og proces i dagplejen, som vi arbejder videre med. Dagplejen i dagtilbuds område midt, består af 20 dagplejere med børnegrupper, som hele tiden ændrer sig, når børn går i børnehave og nye børn kommer til. Det stiller krav til løbende justering af pædagogisk praksis og det er en proces som er forskellig fra dagplejer til dagplejer og fra situation til situation og som sker i løbende dialog med pædagog og team leder med udgangspunkt i vores læreplan

Der er ikke anledning til at justere vores skriftlige læreplan denne gang. Vi vil tage udgangspunkt i den læreplan vi kender og blive endnu mere bevidst omkring nuancerne, når det gælder dagplejerens rolle i forhold til børnenes læring, i forhold til børn i udsatte positioner samt det meget nødvendige forældre samarbejde.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Når der har været tilsyn i et dagtilbud, sender områdeleder følgende til alle medlemmer i områdebestyrelsen:

- Tilsynsrapport
- Handleplan
- Pædagogisk læreplan

Alle læser det hjemmefra som forberedelse til områdebestyrelsesmøde.

På mødet gives en kort gennemgang af materialets hovedpunkter af områdeleder, som vi har dialog ud fra i områdebestyrelsen.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi vil stadig genbesøge børneperspektivet og oversætte det til vores dagligdag, når vi arbejder med nye børn og børn i særlig udsatte positioner. Fremadrettet vil vi også have fokus på pædagogens rolle som sprogmodel og vi vil have fokus på det forældresamarbejde der er lagt op til den pædagogiske læreplan

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi har startet en god kultur op omkring evaluering. Kulturen er i sin spæde start og skal støttes ved at have dialog og sparring med kollegaer i legestuegrupper, med pædagog og team leder. Der skal øves og øves, så der bliver en naturlig tilgang til det at evaluere. Handlingsskema skal der arbejdes videre med at øve sig i at bruge og der skal arbejdes videre med at introducere praksisfortællinger som et redskab.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Der vil ikke være nogen nævneværdig justering af den skriftlige pædagogiske læreplan. Vi vil arbejde videre med den læreplan som vi kender og have fokus på nuancerne i dens voksnes rolle, som hele tiden forandrer sig afhængig af børnegruppe og udviklingstrin og som stiller krav til situationsbestemt pædagogik.